

УДК
687.1:636.7.043

СЕРГІЄНКО Л.Г.¹, БЕРЕЗНЕНКО С.М.², БАКАЛ В.П.¹

¹Державний науково-дослідний інститут МВС України,
²Київський національний університет технологій та
дизайну, Україна

ОСОБЛИВОСТІ ПРОЄКТУВАННЯ ШЛЕЇ ДЛЯ СЛУЖБОВИХ СОБАК

***Мета.** Метою роботи є вивчення вимог до проєктування шлей для службових собак, їх розмірів, номенклатури матеріалів, а також основні конструктивні особливості шлей.*

***Ключові слова:** шлея, розмірні ознаки, проєктування, собака*

Постановка завдання. Собак у своїй діяльності використовують правоохоронні органи, спеціальні служби, а також військові формування багатьох країн світу, зокрема України. Одним з показників працездатності кінологічних підрозділів є їх матеріально-технічне забезпечення, до складу якого входить спеціальний одяг, спорядження для собак тощо. Шлея є одним із видів спеціального спорядження, який застосовується під час тренування та виконання службових завдань собаками. Процес проєктування шлей для службових собак потребує вивчення як для вдосконалення діяльності кінологічних служб, так і підвищення ефективності використання службових собак.

Методи досліджень. Огляд наукових джерел про загальний стан досліджуваної теми, загальні методики проєктування одягу для собак.

Результати досліджень. Шлею відносять до спеціального спорядження для службових собак. Досить часто її вважають спрощеним варіантом жилету. Шлеї мають перевагу перед традиційними нашійниками, оскільки під час утримування собаки тиск від елементів шлеї не зосереджується лише на ділянці ший, а рівномірно розподіляється по шийній та грудній частині тулуба тварини.

Шлеї можуть виготовлятися як зі шкіри, так і з синтетичних тканин тощо. Перевагою зразків із синтетичних матеріалів є можливість прання та різного кольорового рішення дизайну. Шкіряні шлеї характеризуються більш підвищеною міцністю. Такі вироби рекомендуються для сильних, потужних собак, так як виготовляються з товстої шкіри [1].

При проєктуванні шлеї для службової собаки однією з вихідних вимог є її розмірні ознаки. Основними вимірами для проєктування є:

- довжина спини (Дс) – вимірюється від холки до основи хвоста, при цьому собака повинна перебувати в нормальному положенні (не повинна сидати або опускати голову);
- обхват шиї (Ош) – вимірюється в найширшій частині шиї собаки (в основі шиї);
- обхват грудей (Ог) – вимірюється в найширшій частині грудей собаки (за передніми лопатами) [2]. Слід також зазначити, що розміри собак залежить від його статі, породи, а також віку.

Виробниками шлей для собак пропонуються різні розміри. В таблиці 1 представлено умовні позначення розмірів шлей залежно від обхвату грудей та обхвату шиї собаки [2].

Таблиця 1 – Умовні позначення розмірів шлей

Розмір	Обхват грудей (Ог), см	Обхват шиї (Ош), см
XS	50	29
S	56	30
M	70	37
L	82	45
XL	90	53

Фахівцями відділу розроблення та вдосконалення форми одягу ДНДІ МВС України було проведено вимірювання собак порід німецьких вівчарок та малінуа різного віку та статевих ознак [2]. Результати вимірювань представлені в таблиці 2.

Таблиця 2 – Виміри розмірних ознак службових собак

Порода, стать, вік, вага собаки	Значення вимірів розмірних ознак, см		
	Дс	Ош	Ог
Німецька вівчарка, самець, 8 років, 55кг	97,0	68,0	94,5
Німецька вівчарка, самець, 8 років, 45кг	82,0	58,5	89,5
Німецька вівчарка, самець, 5 років, 45кг	77,0	67,0	92,0
Німецька вівчарка, самець, 8 років, 40кг	76,0	56,5	91,0
Німецька вівчарка, самиця	70,0	57,0	87,5
Німецька вівчарка, самиця	76,5	44,0	78,0
Малінуа, самець	56,0	51,0	75,5
Малінуа, самець	59,0	40,5	69,0

На основі вище вказаних залежностей було виготовлено експериментальний зразок службової шлеї (рис. 1) для подальшого забезпечення кінологічних підрозділів Національної поліції України.

Рис. 1. Ескіз зразка шлеї для службової собаки.

У процесі проектування у конструктивний устрій виробу було впроваджено сітчасте трикотажне полотно, світловідбивальна стрічка та елементи ідентифікації. Нові конструктивні рішення сприяли удосконаленню шлеї, а саме:

- застосування сітчастого трикотажного полотна в якості підкладки покращило ергономічні властивості виробу;
- застосування світловідбивальної стрічки сприяло підвищенню рівня захищеності собак у вечірній та нічний часи;
- застосування знімних планшетів з написом «ПОЛІЦІЯ» дозволяє визначити приналежність тварини до певного правоохоронного органу.

Висновок. Шлея - спеціальне спорядження для службових собак, призначенням якого є контролювання поведінки тварини. При її проектуванні слід враховувати низку вихідних вимог: відповідність виробу розмірним ознакам собаки конкретної породи, а також його статі та віку, відповідність виробу ергономічним показникам, наявність у конструктивному устрої елементів для ідентифікації.

Література

1. Все о грамотном выборе шлейки. URL: <https://intelligentdog.wordpress.com>
2. Проектування жилетів для службових собак. URL: http://suchasnaspetstehnika.com/journal/ukr/2018_3.pdf